

Základní škola Slezská Ostrava, Bohumínská 72,
příspěvková organizace

Bohumínská 72/1082, 710 00 Slezská Ostrava

Směrnice č. 25

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ JÍDELNY

Vypracoval:	Bc. Eva Kašáková, vedoucí školní jídelny
Schválil:	Mgr. Lenka Matušková, ředitelka školy
Platnost ode dne:	1.9.2020
Účinnost ode dne:	1.9.2020

1. Úvodní ustanovení

1. Ve výrobních a ostatních prostorách kuchyně musí zaměstnanci dodržovat stanovené postupy pro uvádění pokrmů do oběhu, předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a návody k obsluze a údržbě výrobních a pracovních prostředků a zařízení.
2. Konat činnost ve stravovacích službách mohou pouze zaměstnanci, kteří splňují předpoklady zdravotní způsobilosti a mají potřebné znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví.

2. Požadavky na zdravotní stav pracovníků a jejich osobní hygiena

1. před nástupem do zaměstnání se musí všichni pracovníci kuchyně podrobit preventivní prohlídce a musí mít vystaven zdravotní průkaz
2. zaměstnanci jsou povinni hlásit ošetřujícímu lékaři každou změnu zdravotního stavu, která by mohla mít za důsledek kontaminaci výrobků
3. pracovníci nesmí mít při práci v kuchyni žádné ozdoby rukou (prsten, náramky), nehty musí být zastřížené a nenalakované
4. je nutné pečovat o tělesnou čistotu a před započetím vlastní práce, při odchodu z nečisté práce na čistou (např. úklid, hrubá příprava), po použití WC, po manipulaci s odpadem při každém znečištění je nutno si umýt ruce v teplé vodě s použitím vhodného mycího (příp. desinfekčního) prostředku
5. je nutné nosit osobní ochranné pracovní prostředky, zejména pracovní oděv, pracovní obuv a pokrývku hlavy při výrobě potravin, pracovní oděv musí být udržován v čistotě a podle potřeby měněn v průběhu směny, před použitím toalety je nutné pracovní oděv odložit a po pečlivém umytí rukou opět obléci
6. nelze opouštět objekt školní kuchyně v průběhu pracovní doby v pracovním oděvu a v pracovní obuvi.
7. v průběhu práce na pracovišti nesmí pracovník provádět toaletní a kosmetické úpravy zevnějšku

8. platí přísný zákaz kouření a zákaz vstupu cizích osob na pracovišti
9. ukládání použitého pracovního oděvu, jakož i občanského oděvu na místo k tomu vyčleněné, ukládání pracovního oděvu a občanského oděvu odděleně

3. Provozovatel je povinen zajistit

1. aby práci v kuchyni vykonávaly jen osoby zdravotně způsobilé
2. zaměstnancům osobní ochranné a pracovní pomůcky
3. aby pověření pracovníci byli seznámeni s hygienickými požadavky práce v kuchyni
4. zaměstnancům podmínky pro osobní hygienu, uložení pracovního a soukromého oblečení
5. provádění technických úprav, nátěrů a malování dle potřeby ve výrobních a skladovacích prostorách
6. vypracování sanitačního rádu a zajištění jeho dodržování

4. Povinnosti pracovníků – organizace provozu kuchyně

1. pracovní doba kuchyně: 6:00-18.30 hodin,
2. odpovědnost za odemykání a zamykání prostor má vedoucí ŠJ, hlavní kuchařka a kuchařka
3. manipulaci s finančními prostředky vykonává účetní – pokladní v kanceláři vedoucí ŠJ, vybíráni stravného a vyplácení přeplatků v hotovosti probíhá v kanceláři vedoucí ŠJ
4. pracovníci musí dbát na svůj zdravotní stav
5. pracovníci musí mít u sebe zdravotní průkaz, kopie zdravotního průkazu je uložena u vedoucí ŠJ
6. dodržovat provozní a sanitační řád a také řád HACCP na pracovišti
7. dodržovat zásady provozní a osobní hygieny
8. znát a dodržovat hygienické požadavky na výrobu, podávání, skladování a přípravu pokrmů
9. užívat jen schválené a předepsané technologické a pracovní postupy, všímat si kvality a nezávadnosti zpracovaných potravin
10. kontrolovat záruční lhůty potravin

5. Zásady provozní hygieny

1. náčiní, nádobí, pracovní plochy, strojně technologické zařízení, přepravní obaly a rozvozní prostředky musí být udržovány v čistotě a v takovém stavu, aby nedocházelo k ohrožování jakosti a zdravotních nezávadností potravin a pokrmů
2. úklid všech pracovišť a prostor se provádí průběžně za použití mycích, popřípadě dezinfekčních prostředků
3. sanitární zařízení, ale i všechny prostory musí být udržovány v čistotě a provozuschopném stavu, řádně odvětrány, na WC musí být hygienické pomůcky (toaletní papír, mýdlo, papírové ručníky apod.)
4. musí být prováděna průběžná likvidace odpadu
5. předměty nesouvisející s výkonem pracovní činnosti nelze přechovávat v objektu školní kuchyně
6. preventivně je nutno působit k zamezení výskytu hmyzu a hlodavců a průběžně musí být prováděna běžná ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace
7. do prostor školní kuchyně a výrobního provozu nelze připustit vstup nepovolaných osob a zvířat, do školní jídelny je přísný zákaz vstupu zvířat

8. osobní věci, občanský oděv a obuv lze odkládat pouze v šatně, a to odděleně od pracovního oděvu
9. **přísný zákaz kouření platí ve všech prostorách školní jídelny, školy a bezprostředním okolí – dáno hranicí pozemku, viz zřizovací listina.**
10. pro úklid lze používat jen takové mycí, čistící a dezinfekční prostředky, které jsou určeny pro potravinářství. Tyto prostředky jsou ukládány odděleně v černé kuchyni. Mytí nádobí se provádí v dostatečně teplé pitné vodě s přídavkem mycího prostředku po předchozí očistě od zbytků. Bílé nádobí a příbory se myjí v myčce na nádobí

5.1. Skladování potravin

1. Příjemka zboží se provádí po stránce kvantitativní a kvalitativní. Za správnou přejímku nese zodpovědnost vedoucí ŠJ a účetní – pokladní, která zboží přebírá, v době její nepřítomnosti hlavní kuchařka.
2. Potraviny se vybalují mimo prostor kuchyně, obaly se bezprostředně likvidují. Skladováním nesmí dojít k poškození kvality skladovaného zboží při dodržení skladovacích podmínek.
3. V suchém skladu, v lednicích, v mrazících jsou umístěny teploměry. Teploty jsou kontrolovány. Dle Kodexu hygienických pravidel CACA/RCP39-1993 mají být skladované syrové potraviny živočišného původu zchlazené na 1 až 8°C.
4. Ostatní suroviny, které vyžadují chlazení, je třeba uchovávat na nízké teploty, jak dovoluje jakost.
5. Mražené suroviny, které se ihned nepoužijí, je třeba uchovávat či skladovat při teplotě -18°C nebo nižší

5.2. Příprava pokrmů

1. Zelenina se očistí v hrubé přípravně zeleniny a do další výroby se předává v omyvatelných nádobách.
2. Vytloukání vajec probíhá ve vyčleněném úseku v kuchyni. Vaječný obsah je poté do výroby předán v omyvatelných nádobách. Proložky od vajec se ihned likvidují.
3. Příprava masa probíhá v souladu s technologickými postupy, rozmrazení masa probíhá v lednici. Maso po umletí musí být do 3 hodin tepelně zpracováno. Nože a pomůcky na zpracování syrového masa se používají jen k tomuto účelu. Pracovní plochy musí být čisté a rádně označeny.
4. Moučné pokrmy se vyrábí ve vyčleněném pracovním úseku kuchyně.
5. Pokrmy, které se musí naporcovat, jsou krájeny ve vyčleněném úseku kuchyně. Ihned po skončení úpravy se pokrmy dohřívají na odpovídající teplotu.
6. Zeleninové a ovocné saláty se připravují ve vyčleněném úseku kuchyně a hotové jsou uložené do chladničky s teplotou zařízení 8°C.
7. Doba a teplota tepelného opracování by měla být dostatečná k tomu, aby se zajistilo z ničení nesporulujících patogenních mikroorganismů.
8. Dle Kodexu hyg. pravidel by tuky či oleje na smažení neměly být zahřívány na teplotu převyšující 180°C.
9. Teplé pokrmy se uchovávají v teplotě vyšší než 60°C.

5.3. Výdej stravy:

1. Pokrmy jsou v gastronádobách umístěny ve vyhřívacích vanách. Doba výdeje nesmí překročit 4 hodiny od dohotovení pokrmu.

2. Při výdeji je třeba používat vhodné nástroje pro manipulaci se stravou /vidlice, naběračky, rukavice/.
3. Vydávané pokrmy musí mít teplotu vyšší než +60°C. Regenerované pokrmy nedolívat do již použitých gastronádob, ale vždy použít nové, čisté
4. Pokrmy pro vývoz jsou udržovány v gastronádobách ve vyhřívacích vanách nebo konvektomatu do doby vývozu. Teplota nesmí být při vývozu nižší než +65°C
5. Pokrmy se přendávají do termoportů těsně před vývozem.

6. Pro účely splnění požadavků BOZP jsou zaměstnanci školní kuchyně povinni:

1. nepracovat s nožem směrem k tělu
2. odkládat náradí, zejména použité nože, vždy na určené místo
3. nádoby s pokrmy (i prázdné) stavět jen do míst, kudy se neprochází
4. při manipulaci s nádobami s horkým obsahem vždy používat ochranné látkové rukavice a dbát zvýšené opatrnosti při chůzi
5. nasazovat přídavná zařízení u kuchyňských robotů jen při vypnutém motoru
6. do masového strojku vtlačovat maso jen dřevěnou paličkou, tlačítkem, u nárezových strojů používat při obsluze příslušného náčiní
7. zkouška těsta, popřípadě jiných surovin připravovaných robotem, pouze po zastavení stroje
8. zbytečně neodkládat pomůcky na vaření (nože, vidličky, naběračky,...) na pracovní plochy
9. dbát na to, aby podlahy ve všech prostorách školní kuchyně byly do sucha vytřeny, bez zbytků pokrmů a odpadků
10. nádoby z důvodu bezpečné manipulace nenaplňovat tekutinami po okraj; zacházet s elektrickými či plynovými spotřebiči a pánevemi (vyklápění, apod.) jen při vypnutí elektrického proudu (plynu); přesvědčit se vždy o výši vody v pláště kotle podle vodoznaku; zabezpečit vypouštění kohoutky varných kotlů proti náhodnému otevření; dbát na správnou funkci pojíšťovacích ventilů, nežádat pomoc osob rádně nepoučených a neproškolených
11. nepřenášet nadlimitní břemena, velké nádoby s horkou vodou nebo horkými pokrmy
12. dbát zvýšené pozornosti při snímání pokliček a pák z nádob s horkými pokrmy
13. závady na strojích a jiném zařízení ihned oznamovat vedoucí školní kuchyně a zabezpečit jejich opravu odborně způsobilým zaměstnancem
14. plně se soustředit na práci; při práci se nerozptylovat a nerušit při pracovní činnosti
15. pravidelně kontrolovat lhůtu použitelnosti potravin a konzerv
16. nedotýkat se přímo rukama při manipulaci s pokrmy nebo poživatinami, pokud to není podle jejich povahy nezbytné; zaměstnanci musí vždy používat vhodné náčiní a počinat si přitom s úzkostlivou čistotou
17. dodržovat zákaz kladení bílého nádobí nebo mělkého černého nádobí naplněného pokrmem nebo umytého na podlahu a ponechávat je v nečistém nebo prašném prostředí, nezakryté.
18. při mytí nádobí a příborů používat dostatečné množství čisté horké pitné vody; teplota mycí vody min. 50°C; nepoužívat kovové drátěnky; voda k poslednímu smývání má být horká, aby nádobí samo oschllo a nebylo třeba použít utěrek; dezinfekce nádobí se provádí jenom na zvláštní pokyn orgánů státního odborného dozoru
19. při obsluze elektrických spotřebičů, strojů a zařízení provádět pouze takové úkoly, které obvyklá práce vyžaduje a brát do rukou jen ty části, které jsou k tomu určeny

20. nedotýkat se vadných vodičů nebo nedostatečně chráněných přívodů ke spotřebičům a strojům a nevěset na části elektrické instalace, vypínače a kabely žádné předměty nebo části oděvu
21. při použití horních vsunů konvektomatů dbát zvýšené opatrnosti při vyndávání rozpálených plechů
22. jakékoli závady ihned ohlásit vedoucí ŠJ, včetně mimořádných událostí
23. při vzniku pracovního úrazu vlastního nebo spoluzaměstnance, ihned tuto skutečnost oznámit vedoucímu zaměstnanci a zapsat do knihy úrazů
24. všichni zaměstnanci musí být o těchto pokynech poučeni a seznámeni
25. je třeba dbát o to, aby stropy, římsy a topná zařízení byly zbavovány prachu.
26. podlaha a okna musí být pečlivě čištěny. Okna musí být opatřeny sítěmi proti vnikání hmyzu a ptactva do pracovních místností
27. v kuchyni, jídelně a ve skladech nesmějí být uschovávány občanské šaty a obuv. Nesmí se tam sušit pracovní oděvy, pracovní obuv a jiné prostředky

8. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolu provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem ředitele školy pověřen zaměstnanec: Bc. Kašáková Eva
2. O kontrolách provádí písemné záznamy
3. uložení směrnice v archivu školy se řídí Spisovým a skartačním řádem školy
4. směrnice nabývá platnosti dnem: 1.9.2020
5. směrnice nabývá účinnosti dnem: 1.9.2020

V Ostravě dne: 31.8.2020

ZÁKLADNÍ ŠKOLA Slezská Ostrava
Bohumínská 72
příspěvková organizace
-3-

Mgr. Lenka Matušková
ředitelka školy